

SOSYAL BİLGİLER-7

I. DÖNEM II. YAZILI SINAVI

AHMET MESUT YILMAZ ORTAOKULU

SORU 1

Doğru ise (D) Yanlış ise (Y) bölümünü işaretleyiniz.(10)

AÇIKLAMA	D	Y
1) Osmanlı Devleti'nde çiftçilere destek olmak için kurulan Memleket Sandıklarının ismi daha sonra Halk Bankası olarak değiştirilmiştir.		
2) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılmasından sonra Asakir-i Mansure-i Muhammediye isimli ordu kurulmuştur.		
3) Lale Devri'nde getirilen matbaada basılan ilk eser Divanı Lügat-it Türk'tür.		
4) Fransız İhtilali ile dünyaya yayılan milliyetçilik fikri Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri olumsuz etkilemiştir.		
5) Sanayi İnkılabı ile birlikte işçi haklarını korumak amacıyla sendikalar ve siyasi partiler kurulmuştur.		
6) Reform hareketleri ile birlikte Avrupa'da mezhep birliği sağlanmıştır.		
7) Coğrafi keşiflerin başlamasında haritacılık faaliyetlerindeki gelişmeler etkili olmuştur.		
8) Girit Adası'nın Osmanlı Devleti tarafından 25 yıl süren kuşatma sonucunda alınması Osmanlı donanmasının eski gücünde olmadığını gösterir.		
9) Kırım'ın Osmanlı'ya geçmesi ile Akdeniz bir Türk gölü haline gelmiştir.		
10) Osmanlı Devleti'nin ekonomisinden sorumlu kişi defterdardır.		

SORU 2

Verilen boşluklara uygun kelimeleri yazınız. (10)

ÖZGÜR	TRT	MİMİK	FETRET
SKOLASTİK	KAPTANI DERYA	RTÜK	

- 1) Bir duygu veya düşüncenin kaş, göz ve yüz hareketleriyle anlatılmasına denir.
- 2) Radyo, televizyon ve Genel faaliyetlerini düzenleyen ve denetleyen kuruma adı verilir.
- 3) Osmanlı Devleti'nde 11 yıl padişahsız geçen döneme devri denir.
- 4) Osmanlı Devleti'nde donanmanın başında bulunan kişiye adı verilir.
- 5) Avrupa'da kilisenin insanlar üzerindeki baskıcı tutumuna düşünce denir.

SORU 3

Verilen açıklamalardaki kişileri boşluğa yazınız. (10)

Osmanlı'nın öncü seyyahlarından. Seyahatname adlı eseri vardır.

Mısır seferine çıkmıştır. İlk Osmanlı halifesi olarak bilinir.

İlk Türk matbaasını kuran kişi olarak bilinir.

Coğrafi keşifler sırasında dünyayı dolaşmak için sefere çıkan kişi.

SORU 4

Verilen savaşları açıklamalar ile eşleştiriniz (20)

RÖNESANS	Akdeniz'de Osmanlı hâkimiyeti bu zaferle pekişmiştir. (.....)
PREVEZE SAVAŞI	Avrupa'da bilim, sanat ve edebiyatta yeniden doğuş. (.....)
ŞİRKETİ HAYRİYE	Martin Luther tarafından ilk kez Almanya'da ortaya çıkmıştır. (.....)
TAKVİMİ VEKAYİ	Osmanlı'da deniz ulaşımını düzenlemek amacıyla kurulmuştur. (.....)
REFORM	Osmanlı'da ilk Türkçe resmi gazetenin adı. (.....)

- Fethedilen yerleri Türkleştirmek
- Boş arazileri tarıma açarak üretimi ve vergi gelirlerini artırmak
- Anadolu'daki göçebe Türkleri yerleşik hâle getirmek
- Fethedilen yerlerde kalıcı egemenlik sağlamak

1) Verilen maddelere uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İlk Türk Beyliklerinin Kurulmasının Sonuçları
 B) Osmanlı Devleti'nin Hoşgörü Politikasının Sonuçları
 C) Anadolu'nun Kısa Sürede Türkler Tarafından Fethedilmesinin Nedenleri
 D) İskân Politikasının Amaçları

Lale Devri'nde;

- İbrahim Müteferrika ve Said Efendi tarafından İstanbul'da ilk matbaa kurulmuştur.
- XVIII. yüzyıldan itibaren Osmanlı mimarisinde Avrupa'nın etkileri görülmeye başlanmıştır.
- Viyana, Paris gibi Avrupa başkentlerine ilk kez geçici elçi heyetleri gönderilmiştir.
- İlk kez çiçek aşısı uygulanmıştır.

2) Buna göre Lale Devri gelişmeleri ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Avrupa'daki gelişmeler yakından takip edilmek istenmiştir.
 B) Toplumun kültürel seviyesini artırabilecek gelişmeler yaşanmıştır.
 C) Toplum sağlığının korunması konusunda çalışmalar başlatılmıştır.
 D) Yönetim anlayışında değişimler meydana gelmiştir.

- Pusulanın icadı
- Kralların denizcileri desteklemesi
- Harita bilgisinin artması
- Ticaret yollarının Müslümanların elinde olması

3) Yukarıdaki olaylar hangi seçenekteki gelişmenin ortaya çıkmasını sağlamıştır?

- A) Sanayi İnkılabı
 B) Rönesans
 C) Reform
 D) Coğrafi Keşifler

Osmanlı Devleti üç kıtada 600 yıldan fazla hüküm sürmüş bir devlettir. Birbirinden farklı milletler (Türk, Arap, Rum, Bulgar vb.) ve farklı din ve mezhebe inanan insanlar (Müslüman, Hristiyan, Yahudi) bir arada yaşadı. Osmanlı Devleti bu farklılıklara rağmen halk arasında ayırım yapmadı. Bu sayede insanlar kendi inanç, dil, kültür ve yaşam biçimini korudular. Bugün Balkanlarda, Orta Doğu'da insanlar kendi dillerini konuşabiliyor, kültürel değerlerini değişmeden sürdürebiliyorsa bu anlayış sayesinde.

4) Yukarıdaki metinde Osmanlı Devleti'nin yönetim anlayışında;

- I. Farklılıklara saygı gösterme,
 II. Hoşgörülü yaklaşım,
 III. Adalet ve eşitlik

özelliklerinin hangisi ya da hangileri etkili olmuştur?

- A) Yalnız I
 B) I ve II
 C) II ve III
 D) I, II ve III

Galile, kendi yaptığı teleskop ile dünyanın ve yıldızların hareketlerini gözlemlemiştir. O zamana kadar Güneş ve yıldızların Dünyanın etrafında döndüğü sanılıyordu. Galile'nin yaptığı araştırmayla, gezegenler ve Dünyanın hem kendi etrafında, hem de Güneşin etrafında döndüğü ortaya çıkmıştı. Galile bu keşfini açıklayınca kilisenin isteği ile tutuklandı. Kitapları ve araştırmaları yasaklandı. Fikirlerinde ısrar ettiği takdirde ölüm cezası alacağı söylendi. Bunun üzerine inanmadığı halde kilisenin söylediği görüşleri kabul etmek zorunda kaldı.

5) Yukarıdaki durumdan yola çıkarak;

I- Kilise anlatılan dönemde özgür düşünceyi yasaklamıştır.

II- Fikir hürriyeti, bilimsel gelişmeler için gerekli olan en önemli unsurlardan biridir.

III- Bilimsel gelişmenin olması için yalnızca ekonomik zenginlik yeterlidir.

gibi durumlardan hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
 B) I ve III
 C) I-II-III
 D) Yalnız III

XVIII. yüzyıla kadar her türlü üretim insan gücüyle yapılıyordu. 1765'de buhar motorunun icat edilmesiyle bu üretim biçimi köklü bir değişime uğradı. Böylece buhar gücüyle çalışan makinelerin üretimde kullanılmasıyla Sanayi İnkılabı başlamış oldu. İlk olarak İngiltere'de başlayan Sanayi İnkılabı daha sonra diğer Avrupa ülkelerine de yayıldı. Kömür, petrol ve su gücüyle çalışan fabrikalar kuruldu.

6) Aşağıdaki verilenlerden hangisi Sanayi İnkılabının sonuçları arasında yer almaz?

- A) Ham madde arayışından kaynaklı sömürgecilik faaliyetleri hız kazanmıştır.
B) Üretim artmış malların fiyatları ucuzlamıştır.
C) İşçi haklarını koruyan siyasi partiler ve sendikalar kurulmuştur.
D) Avrupa'da mezhep birliği parçalanmış yenileri ortaya çıkmıştır.

"Matbaanın icat edilmesiyle çok sayıda İncil basıldı ve birçok dile çevrildi. İncil'i okuyunca rahiplerin söylediği birçok inancın İncil'de olmadığını öğrendik. Düşünceler ve inançlar üzerinde çok baskı var. Din adamları para karşılığında, günahlara af belgesi veriyorlar. İncil'de 'Tanrı ile kulun arasına kimse giremez, günahları ancak Tanrı affeder.' diyor. Kiliseler ve tüm din adamları çok zengin. Ayrıca eğitim de kilise ve din adamlarının elinde..."

7) Martin Luther'in açıklamalarından yola çıkarak;

I- Matbaa sayesinde insanlar dinlerine ait bilgileri bizzat kendileri öğrenmiştir.

II- Kilise, dini kendi maddi çıkarlarına alet etmektedir.

III- Bu dönemde eğitim alanında laiklik vardır.

gibi öncüllerden hangisi ya da hangilerine ulaşamaz?

- A) I ve II B) I ve III C) I-II-III D) Yalnız III

Osmanlı Devleti 18. yüzyıldan itibaren bilim ve teknoloji alanında Avrupalı devletleri örnek alarak bazı yenilenme ve ilerleme atılımlarında bulunmuştur. Osmanlı Devleti'nin yenilenme ve ilerleme yönünde yaptığı bu atılımlara **islahat** adı verilir. Sait Efendi ve İbrahim Müteferrika ülkeye matbaayı getirmişler, 1840 yılında Posta Teşkilatı kurulmuş, İzmir-Aydın arasına ilk demir yolu yapılmış ve Şirket-i Hayriye kurulmuştur.

8) Yukarıda anlatılanlara göre Osmanlı Devletinde hangi alanda islahat yapılmamıştır?

- A) Bankacılık B) Ulaşım
C) Kültürel D) Haberleşme

"Türkler arasında yaşayan birinin gözüne çarpan Türklerle ilgili temel özellik, onların konukseverlikleridir. Bunu bulduğum her yerde bir paşadan, dağ başındaki çadırda yaşayan yörüğe kadar herkeste gördüm; hem de hiçbir karşılık beklemeden. Hangi dinden hangi milletten olursa olsun ister fakir ister zengin olsun ayırım gözetmeksizin herkesin tek düşüncesi vardı: Yabancıyı karnını doyurmak." (*Türkler, C.X, s.395.*)

9) Yukarıda bir seyyaha ait parçadan yola çıkarak;

I- Bütün Seyyahlar Türklerin yalnızca misafirperverliğini konu almıştır.

II- Türklerin en temel özelliği misafirlerine önem vermeleridir.

III- Türkler yaptıkları misafirperverliğin karşılığında herhangi bir beklentide bulunmamıştır.

gibi öncüllerden hangisi ya da hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III B) I ve II C) I-II-III D) Yalnız II

Avrupa'da coğrafi keşiflerle başlayan gelişmeler Osmanlı Devleti'ni de etkiledi. Coğrafi keşifler sonrası ticaret yolları değişti ve Osmanlı Devleti'nin vergi ve ticaret gelirleri azaldı. Uzun süren savaşların beraberinde getirdiği ekonomik sıkıntılar ve isyanlar devleti zor durumda bıraktı. Avrupa'ya karşı askerî üstünlüğünü kaybeden Osmanlı Devleti yeni fetihler yapamayınca ekonomisi daha da bozuldu. Bu duruma çözüm bulmak amacıyla XVII. yüzyılda padişahlar ve bazı devlet adamları çareler aramaya başladı. Bu amaçla dönemin aydınları devletin bozulan kurumlarıyla ilgili raporlar hazırladı. Bu raporlar doğrultusunda yenilikler yapılmaya çalışıldı. Bu raporların en önemlilerinden bir tanesi Koçibey Risalesi'dir.

10) Verilen metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

A) Koçibey Risalesi doğrultusunda yapılan çalışmalarla yaşanan sorunlar sona ermiştir.

B) Savaşların kazanılamaması Osmanlı ekonomisi üzerinde olumsuz etkiler yaratmıştır.

C) Avrupa'da yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti'ni olumsuz etkilemiştir.

D) Devletin yaşadığı sorunların çözümü için çalışmalar yapılmıştır.

SINAV BİTTİ.
CEVAPLARINIZI
KONTROL EDİNİZ...

